

به نام خدا

مراقبت نوین نوزادی ، از تئوری تا عمل ویژه پرسنل مامایی

مؤلفان :

پریا فرجام

سیده مهدیه حسینی

الهه شعبانی تفتی

نگین زهرا سبحان

ویراستار علمی :

دکتر شیرین شهبازی صیلقده

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : فرجام ، پریا ، ۱۳۸۰
عنوان و نام پدیدآورندگان : مراقبت نوین نوزادی ، از تئوری تا عمل ویژه پرسنل مامایی / مولفان پریا فرجام ، سیده مهدیه حسینی ، الهه شعبانی تفتی ، نگین زهرا سبحان
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران) ، ۱۴۰۴ .
مشخصات ظاهری : ۱۱۹ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۹۱۸-۳
شناسه افزوده : حسینی ، سیده مهدیه ، ۱۳۷۶
شناسه افزوده : شعبانی تفتی ، الهه ، ۱۳۸۳
شناسه افزوده : سبحان ، نگین زهرا ، ۱۳۸۰
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : مراقبت نوین نوزادی - تئوری تا عمل - ویژه پرسنل مامایی
رده بندی کنگره : TP ۹۸۳
رده بندی دیویی : ۵۵/۶۶۸
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۷۶۵۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

نام کتاب : مراقبت نوین نوزادی ، از تئوری تا عمل ویژه پرسنل مامایی
مولفان : پریا فرجام - سیده مهدیه حسینی - الهه شعبانی تفتی - نگین زهرا سبحان
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای ، تنظیم و طرح جلد : پروانه مهاجر
ویراستار علمی : شیرین شهبازی صیقلده
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۴
چاپ : زبرجد
قیمت : ۲۱۰۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://:chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۹۱۸-۳
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

۱۷	 مقدمه
۱۹	 فصل اول : مبانی مراقبت نوزادی
۱۹	 فیزیولوژی نوزاد تازه متولد شده
۱۹	 مقدمه
۱۹	 تطابق تنفسی
۱۹	 آغاز تنفس مستقل
۱۹	 پاک سازی مایع ریوی
۲۰	 تطابق گردش خون
۲۰	 تغییر مسیر جریان خون
۲۰	 فشار خون و برون ده قلبی
۲۰	 سیستم عصبی
۲۰	 میلین سازی و تکامل عصبی
۲۰	 رفلکس های نوزادی
۲۱	 تنظیم دمای بدن
۲۱	 سیستم ایمنی
۲۱	 سیستم گوارشی و تغذیه
۲۲	 سیستم کلیوی و تعادل مایعات
۲۲	 تفاوت های فیزیولوژیک نوزاد ترم و نارس
۲۲	 مهارت ارتباطی ماما با خانواده نوزاد
۲۲	 مقدمه
۲۳	 اصول ارتباط درمانی در مراقبت نوزاد
۲۳	 آموزش والدین درباره مراقبت های خانگی
۲۴	 انتقال اطلاعات حساس
۲۴	 نقش ارتباط مؤثر در افزایش اعتماد خانواده
۲۴	 چالش های ارتباطی در محیط های بالینی

نتیجه‌گیری.....	۲۵
فصل دوم : مراقبت های پایه نوزاد سالم.....	۲۷
ارزیابی اولیه نوزاد.....	۲۷
مقدمه.....	۲۷
بررسی علائم حیاتی.....	۲۷
تنفس.....	۲۷
ضربان قلب.....	۲۷
رنگ پوست.....	۲۸
ارزیابی آپگار.....	۲۸
غربالگری های اولیه.....	۲۸
غربالگری شنوایی.....	۲۸
غربالگری تیروئید.....	۲۸
فنیل‌کتونوری.....	۲۹
کمبود G6PD.....	۲۹
تشخیص علائم خطر.....	۲۹
ابزارهای ارزیابی استاندارد.....	۲۹
نتیجه‌گیری.....	۳۰
مراقبت از پوست، چشم، بند ناف.....	۳۰
مقدمه.....	۳۰
تمیزکردن پوست نوزاد.....	۳۱
حمام کردن.....	۳۱
مراقبت روزانه پوست.....	۳۱
مراقبت از چشم نوزاد.....	۳۱
قطره آنتی‌بیوتیک.....	۳۱
مراقبت خانگی چشم.....	۳۲
مراقبت از بند ناف.....	۳۲
مراقبت خشک.....	۳۲

۳۲	 علائم هشدار
۳۳	 نتیجه‌گیری
۳۳	 پایش رشد و تکامل نوزاد
۳۳	 مقدمه
۳۴	 پایش رشد جسمی
۳۴	 وزن
۳۴	 قد
۳۵	 دور سر
۳۵	 پایش تکامل عصبی و رفتاری
۳۵	 رفلکس‌های نوزادی
۳۵	 مراحل تکامل ماهی‌ماهی
۳۶	 ارزیابی مهارت‌های حرکتی
۳۶	 پایش تغذیه و رفتار
۳۶	 ابزارهای پایش رشد
۳۶	 ارجاع در موارد تأخیر یا انحراف رشدی
۳۷	 نتیجه‌گیری
۳۷	 ایمن‌سازی نوزادان
۳۷	 مقدمه
۳۷	 اصول ایمن‌سازی نوزادان
۳۸	 برنامه واکسیناسیون نوزادان در ایران (۱۴۰۳)
۳۸	 واکسن‌های جدید و توصیه‌های بین‌المللی
۳۹	 نقش ماما در ایمن‌سازی
۳۹	 آموزش والدین درباره واکسن‌ها
۴۰	 نتیجه‌گیری
۴۰	 آموزش والدین و ارجاع موارد خاص
۴۰	 مقدمه
۴۰	 آموزش شیردهی

۴۰	اصول شیردهی صحیح
۴۰	مشکلات شایع و راهکارها
۴۱	آموزش مراقبت بند ناف و پوست
۴۱	آموزش علائم خطر
۴۱	آموزش زمان مراجعه برای واکسن و پایش رشد
۴۲	ارجاع موارد خاص
۴۲	نقش ماما در حمایت روانی خانواده
۴۳	نتیجه‌گیری
۴۵	فصل سوم : مراقبت‌های مادر-نوزاد
۴۵	تماس پوست به پوست و پیوند مادر- نوزاد
۴۵	مقدمه و تعریف تماس پوست با پوست
۴۵	فواید فیزیولوژیک تماس پوست با پوست
۴۶	تنظیم تنفس و ضربان قلب
۴۶	تنظیم دمای بدن (ترمورگولاسیون)
۴۶	حفظ قند خون (پیشگیری از هیپوگلیسمی)
۴۶	تعادل متابولیک و کاهش استرس
۴۷	فواید عاطفی و روان‌شناختی برای نوزاد و مادر
۴۸	نقش تماس پوست با پوست در شروع موفقیت‌آمیز شیردهی
۴۸	پروتکل و زمان‌بندی اجرا
۴۸	زمان و شرایط آغاز
۴۹	مدت زمان
۴۹	شرایط در زایمان طبیعی و سزارین
۵۰	استمرار تماس در بیمارستان
۵۰	چالش‌ها و موانع رایج و راهکارهای عملی برای غلبه بر آنها
۵۰	موانع سازمانی و محیطی
۵۰	راهکارها
۵۰	شرایط مادر

۵۱	 راهکارها
۵۱	 شرایط نوزاد
۵۱	 موانع فرهنگی و اجتماعی
۵۲	 جمع‌بندی آموزشی
۵۲	 نقش ماما در ترویج شیردهی موفق
۵۲	 مقدمه: ماما به عنوان کلید موفقیت در شیردهی
۵۳	 آموزش و مشاوره قبل از زایمان (آماده‌سازی روانی و فیزیکی مادر)
۵۳	 اهداف آموزشی در دوران بارداری
۵۳	 موضوعات کلیدی مشاوره در دوران بارداری
۵۳	 فواید شیردهی انحصاری تا شش ماه اول زندگی
۵۴	 فواید برای نوزاد
۵۴	 فواید برای مادر
۵۴	 اهمیت تماس پوست با پوست و شروع تغذیه در اولین ساعت پس از زایمان
۵۴	 فواید فیزیولوژیک تماس پوست با پوست
۵۵	 نحوه شناسایی علائم گرسنگی نوزاد و اصول تغذیه بر اساس تقاضا
۵۵	 نشانه‌های اولیه گرسنگی
۵۵	 نشانه دیررس گرسنگی
۵۵	 اصول تغذیه بر اساس تقاضا
۵۶	 راهکارهای مقابله با درد پستان یا نگرانی از کمبود شیر
۵۶	 پیشگیری از درد یا ترک نوک پستان
۵۶	 رفع نگرانی از کمبود شیر
۵۷	 گام‌های کلیدی برای ماما
۵۷	 فواید فیزیولوژیک تماس پوست با پوست و تغذیه زودهنگام
۵۸	 آموزش وضعیت‌ها و روش‌های صحیح شیردهی
۵۸	 اصول کلی وضعیت صحیح
۵۸	 جدول مقایسه وضعیت‌های متداول شیردهی
۵۹	 آموزش تشخیص علائم شیردهی مؤثر

۵۹	نشانه‌های تغذیه مؤثر
۶۰	مدیریت مشکلات شایع شیردهی
۶۰	احتقان پستان
۶۰	ترک یا درد نوک پستان
۶۱	نقش ماما در حمایت عاطفی و روانی از مادر
۶۱	راهکارهای حمایت روانی
۶۲	همکاری با تیم درمان و ارجاع به مشاور شیردهی در موارد پیچیده
۶۲	پیگیری پس از ترخیص و ارائه منابع قابل اعتماد
۶۲	اقدامات توصیه‌شده
۶۳	جمع بندی آموزشی
۶۳	حمایت عاطفی، آموزش و آماده‌سازی برای ترخیص
۶۳	مقدمه : گذر ایمن از بیمارستان به خانه
۶۴	حمایت عاطفی از مادر و خانواده: پایه و اساس مراقبت موفق
۶۴	درک و پاسخ به احساسات خانواده
۶۴	تقویت پیوند مادر و نوزاد در طول بستری
۶۵	حمایت از والدین در مواجهه با نوزاد دارای ناهنجاری یا نقص مادرزادی
۶۶	مواجهه با مرگ یا احتضار نوزاد
۶۶	آموزش عملی به مادر: توانمندسازی برای مراقبت مستقل
۶۶	مراقبت‌های روزمره نوزاد
۶۷	تغذیه با شیر مادر
۶۷	علائم خطر در نوزاد
۶۸	مراقبت از مادر پس از زایمان
۶۸	برنامه‌ریزی و آماده‌سازی برای ترخیص
۶۸	معیارهای ترخیص نوزاد
۶۹	آموزش نهایی پیش از خروج
۶۹	توجه به مادران آسیب‌پذیر
۷۰	پیگیری پس از ترخیص

۷۰	جمع بندی آموزشی: آرامش خاطر برای سفر به خانه
۷۱	فصل چهارم : مشکلات شایع نوزادی
۷۱	مشکلات تنفسی و احیای نوزاد:
۷۱	مقدمه
۷۱	فیزیولوژی آغاز تنفس
۷۲	پاتوفیزیولوژی اختلالات تنفسی در نوزاد
۷۳	ارزیابی بالینی و تشخیصی
۷۳	مدیریت اولیه نوزاد با مشکل تنفسی
۷۴	استفاده از اکسیژن و پایش اشباع
۷۵	حمایت تنفسی و درمان های اختصاصی
۷۶	آپنه نوزادی
۷۶	مراقبت پس از احیا
۷۶	جمع بندی
۷۷	فیزیولوژی ایمنی نوزاد
۷۷	تقسیم بندی عفونت های نوزادی
۷۸	پاتوژن های مهم و ویژگی های بالینی
۷۹	تشخیص و ارزیابی آزمایشگاهی
۸۰	درمان عفونت های نوزادی
۸۱	پیشگیری از عفونت های نوزادی
۸۲	عفونت های خاص نوزادی
۸۲	عوارض و پیامدهای درازمدت
۸۳	جمع بندی
۸۳	اختلالات دما و متابولیک
۸۴	فیزیولوژی تنظیم حرارت در نوزاد
۸۴	انواع اتلاف گرما در نوزاد
۸۵	طبقه بندی اختلالات دمایی بر اساس دمای زیر بغل (Axillary temperature)
۸۵	هیپوترمی نوزادی

۸۶	مدیریت بالینی
۸۶	هایپرترمی نوزادی
۸۷	هیپوگلیسمی نوزادی
۸۸	هیپرگلیسمی نوزادی
۸۹	هیپوکلسمی نوزادی
۹۰	هیپوناترمی و هیپرناترمی نوزادی
۹۰	پیشگیری از اختلالات حرارتی و متابولیک
۹۰	جمع‌بندی
۹۱	زردی نوزادی
۹۱	مقدمه
۹۱	فیزیولوژی متابولیسم بیلی‌روبین
۹۲	انواع زردی نوزادی
۹۳	علل زردی با بیلی‌روبین غیرکنژوگه (غیرمستقیم)
۹۴	علل زردی با بیلی‌روبین کنژوگه (مستقیم)
۹۶	مقادیر خطرناک بیلی‌روبین و آستانه درمان
۹۷	درمان زردی نوزادی
۹۸	کرنیکتروس و آنسفالوپاتی بیلی‌روبینی
۹۹	زردی طول‌کشیده
۹۹	پیشگیری
۱۰۰	جمع‌بندی
۱۰۰	نوزاد نارس یا زود رس
۱۰۰	مقدمه
۱۰۰	تعاریف و طبقه‌بندی‌ها
۱۰۱	علل و عوامل مؤثر
۱۰۲	عوامل جنینی و جفتی
۱۰۲	پیامدها و عوارض
۱۰۵	نتیجه‌گیری

مشکلات تغذیه و گوارشی در انسان.....	۱۰۵
مقدمه.....	۱۰۵
مشکلات تغذیه‌ای.....	۱۰۵
مشکلات گوارشی.....	۱۰۶
تشخیص مشکلات تغذیه و گوارشی.....	۱۰۶
درمان مشکلات تغذیه و گوارشی.....	۱۰۶
پیشگیری از مشکلات تغذیه و گوارشی.....	۱۰۷
نتیجه‌گیری.....	۱۰۷
ارزیابی عصبی نوزاد.....	۱۰۸
تشنج و علائم هشداردهنده.....	۱۰۸
مقدمه.....	۱۰۸
تشنج نوزادی.....	۱۰۸
اپیدمیولوژی و فیزیوپاتولوژی.....	۱۰۸
اتیولوژی تشنج‌های نوزادی.....	۱۰۸
انواع تشنج نوزادی.....	۱۰۹
سایر علائم و نشانه‌های عصبی هشداردهنده.....	۱۱۱
اختلال در سطح هوشیاری.....	۱۱۱
کما.....	۱۱۱
اختلال در تون عضلانی.....	۱۱۱
اختلال در رفلکس‌های نوزادی.....	۱۱۲
علائم مربوط به سر.....	۱۱۲
حرکات غیرطبیعی چشم.....	۱۱۲
گریه غیرطبیعی.....	۱۱۲
ارزیابی، تشخیص و مدیریت اولیه (بر اساس پروتکل‌های استاندارد).....	۱۱۲
جمع‌بندی و نقش حیاتی ماما.....	۱۱۴
فصل پنجم : نوزادان با شرایط ویژه.....	۱۱۵
نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به بیماری‌های مزمن.....	۱۱۵

مقدمه و کلیات.....	۱۱۵
مدیریت نوزادان در بیماری‌های عفونی مزمن مادر.....	۱۱۶
نوزاد مادر مبتلا به سل.....	۱۱۶
نوزاد مادر مبتلا به HIV.....	۱۱۶
نوزاد مادر مبتلا به هپاتیت B.....	۱۱۷
مدیریت نوزادان در بیماری‌های متابولیک و غیر عفونی مزمن مادر.....	۱۱۸
نوزاد مادر مبتلا به دیابت.....	۱۱۸
نوزاد مادر مبتلا به سایر بیماری‌های مزمن (صرع، آسم، بیماری کلیوی و غیره).....	۱۲۰
سلامت روان مادر و تأثیر آن بر نوزاد.....	۱۲۰
جمع‌بندی آموزشی و اصول کلی مراقبت.....	۱۲۱
نوزادان چندقلویی.....	۱۲۲
مقدمه.....	۱۲۲
ملاحظات عمومی و چالش‌های شایع.....	۱۲۲
مراقبت‌های فوری پس از تولد و مدیریت زایمان.....	۱۲۳
مدیریت زایمان چندقلویی.....	۱۲۳
مراقبت‌های اولیه نوزاد.....	۱۲۴
اصول تغذیه و شیردهی به نوزادان چندقلو.....	۱۲۵
اهمیت تغذیه با شیر مادر.....	۱۲۵
روش‌های شیردهی.....	۱۲۵
تغذیه کمکی و روش‌های جایگزین.....	۱۲۶
تداوم مراقبت‌ها.....	۱۲۶
مراقبت کانگورویی و پایش سلامت.....	۱۲۶
مراقبت کانگورویی.....	۱۲۶
پایش و مشاهده بالینی.....	۱۲۷
حمایت همه‌جانبه از خانواده.....	۱۲۷
بررسی جفت و پرده‌ها.....	۱۲۸
پایش تکامل عصبی و رشد شناختی نوزادان چندقلو.....	۱۲۸

۱۲۸	جمع‌بندی آموزشی
۱۲۹	رویکرد کلی به خانواده
۱۲۹	واکنش خانواده و اصول برخورد با والدین
۱۳۰	معاینه و ارزیابی اولیه نوزاد
۱۳۰	ناهنجاری‌های مادرزادی شایع و مدیریت اولیه
۱۳۰	۱. شکاف لب و کام
۱۳۰	تغذیه
۱۳۱	مدیریت اولیه
۱۳۲	سایر ناهنجاری‌های شایع
۱۳۳	آسیب‌های هنگام تولد و مدیریت آنها
۱۳۴	حمایت همه‌جانبه از خانواده
۱۳۵	پیشگیری و ملاحظات ویژه
۱۳۵	روند درمان و پیگیری جامع نوزادان دارای ناهنجاری یا آسیب هنگام تولد
۱۳۷	جمع‌بندی آموزشی
۱۳۹	فصل ششم: اصول و مهارت‌های عملی
۱۳۹	اصول احیای نوزاد در اتاق زایمان
۱۳۹	مقدمه
۱۳۹	آمادسازی و تیم احیا
۱۴۱	ارزیابی سریع
۱۴۱	مداخلات اولیه
۱۴۱	تهویه با کیسه و ماسک (BMV)
۱۴۲	اندیکاسیون‌های لوله‌گذاری تراشه و ماساژ قلبی
۱۴۲	دارودرمانی اورژانسی
۱۴۲	پایش و مدارک پس از احیا
۱۴۳	معاینه‌های پایه و پیگیری نوزاد
۱۴۳	هدف و چارچوب زمانی معاینات
۱۴۳	معاینه سریع سیستماتیک

۱۴۳	آزمایش‌ها و شاخص‌های لازم قبل از ترخیص
۱۴۴	پیگیری پس از ترخیص — زمان‌بندی و محتوای ویزیت‌ها
۱۴۴	آموزش والدین و اسناد ترخیص
۱۴۵	انتقال ایمن نوزاد و معیارهای ارجاع
۱۴۵	اصول کلی انتقال نوزاد
۱۴۵	آماده‌سازی پیش از انتقال
۱۴۵	روش انتقال و مانیتورینگ در مسیر
۱۴۵	معیارهای شایع ارجاع (نمونه‌ها)
۱۴۶	مراقبت خانگی و پیگیری پس از ترخیص
۱۴۶	اهداف مراقبت خانگی
۱۴۶	آموزش‌های کلیدی به خانواده
۱۴۶	برنامه پیگیری و زمان‌بندی
۱۴۷	مدیریت دارویی و دستورات خانگی
۱۴۷	مدارک و ارزیابی کیفیت ترخیص
۱۴۹	فصل هفتم : ابزارهای کاربردی برای ماماها
۱۴۹	چک‌لیست‌های مراقبت روزانه نوزاد
۱۴۹	مقدمه
۱۴۹	چک‌لیست ارزیابی اولیه نوزاد
۱۴۹	چک‌لیست مراقبت در ساعت اول تولد
۱۵۰	چک‌لیست مراقبت روزانه در بخش نوزادان
۱۵۰	چک‌لیست آموزش والدین
۱۵۱	چک‌لیست غربالگری‌های نوزادی
۱۵۱	چک‌لیست پایش رشد و تکامل
۱۵۲	نتیجه‌گیری
۱۵۲	الگوریتم‌های تصمیم‌گیری سریع در اورژانس نوزادی
۱۵۲	مقدمه
۱۵۲	الگوریتم ارزیابی تنفس نوزاد

۱۵۳.....	الگوریتم تب در نوزاد >۲۸ روز
۱۵۳.....	جدول: علل شایع تب در نوزاد
۱۵۴.....	الگوریتم زردی نوزادی
۱۵۴.....	الگوریتم تغذیه ضعیف
۱۵۵.....	الگوریتم تشنج نوزادی
۱۵۵.....	الگوریتم آپنه نوزادی
۱۵۶.....	الگوریتم سیانوز نوزادی
۱۵۶.....	الگوریتم نوزاد بی‌حال
۱۵۷.....	فرم‌های ثبت مراقبت و ارزیابی خانواده
۱۵۷.....	مقدمه
۱۶۰.....	نتیجه‌گیری
۱۶۱.....	منابع و مآخذ